

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 065 47/99-1130
Signatura: bf5as103

Oblastní pracoviště č. 6
Okresní pracoviště Teplice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Mateřská škola, Hlávkova 1454 415 02 Teplice
Identifikátor ředitelství:	600 084 299, IZO: 107 568 314
Ředitel(ka) školy/zařízení:	Jana Kubínová
Zřizovatel:	Město Teplice, náměstí Svobody 2, 415 00 Teplice
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Teplice, Masarykova 66, 415 01 Teplice
Termín inspekce:	19. a 20. ledna 1999
Inspektoři:	Slávka Macháčková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol MŠMT ČR č. j.: 007/96-11, roční plán práce, výchovně vzdělávací programy, tematické plány, přehled výchovně vzdělávací práce, vnitřní řád školy a režim dne

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

V letošním školním roce poskytuje mateřská škola výchovu a vzdělání pro 100 předškolních dětí. Z uvedeného počtu je 7 dětí s odkladem školní docházky. Nejstarší děti jsou rozděleny do tříd podle věku, mladší jsou ve věkově smíšených třídách.

Ve vztahu k výchovně vzdělávacímu programu a k počtu dětí má škola velmi dobré prostorové podmínky. Třídy, herny, šatny, stálé ložnice a sociální zařízení jsou dostatečně velké a světlé. Prostředí mateřské školy se od poslední návštěvy inspekce podstatně změnilo. Změny se projeví zejména v obnově materiálního vybavení a v doplnění školy novými pomůckami a hračkami. Záměrem ředitelky pro další období je obnova nábytku pro děti, která je v některých třídách evidentní a potřebná (židle, stolky, skříňky apod.). Základní koutky pro námětové a tvořivé hry (obchod, rodina, doprava) jsou v každé třídě stabilně zřízené. Koutky zahrnují také předměty určené pro rozvoj jemné a hrubé motoriky (stavebnice, kostky a bloky různých velikostí atd.). Střediska her jednotlivých tříd se navzájem liší svým uspořádáním i nabídkou. Některé koutky postrádají podnětné

a stimulující prvky vedoucí k rozvoji fantazie, tvořivosti, experimentování atd. Pro realizaci a plnění záměrů učitelek v oblasti výtvarných činností je materiální vybavení nadprůměrné. Také nových didaktických a demonstračních pomůcek má škola dostatek a plně se využívají. Pro plnění zvolených programů „Metoda dobrého startu“, „Šimon půjde do školy“ si učitelky tvoří pomůcky a doplňují metodický zásobník různými pracovními listy. Dobrou úroveň má vybavení knihovny pro děti, která je součástí každé třídy. Účelné je vybavení tělocvičny, která byla vybudována v prostoru bývalé ložnice. V tělocvičně se pravidelně realizují lekce tělesné výchovy podle stanoveného harmonogramu.

Nadstandardní vybavení moderní počítačovou technikou má speciální učebna, která má 6 ozvučných počítačů CD ROM, tiskárnu a speciální programy (Klubíčko, Všeználek, Amy) určené pro práci s předškolními dětmi. Rovněž vybavení tříd audiovizuální technikou je kvalitní. V každé třídě je radiomagnetofon, televizor a video se soubory kazet např. „soubor o zvířatech od A do Z“, pohádky atd. Škola vlastní videokameru, kterou používá pro zdokumentování školních aktivit jako je besídka, škola v přírodě atd. Uvedeného vybavení se při práci s dětmi využívá.

Fond pedagogické knihovny je doplňován a tvořen je novými tituly a metodickými příručkami, který je využíván pro samostudium učitelek a pro tvorbu programů. (Metoda dobrého startu, Šimon půjde do školy, Školka plná zábavy, Kurikulum Jaro, Léto, Podzim, Zima atd.)

Pro realizaci výchovně vzdělávacího programu má škola velmi dobré prostorové podmínky a kvalitní vybavení pomůckami, didaktickou a audiovizuální technikou. Vynikající je vybavení učebny počítačovou technikou. Celkově lze tuto oblast hodnotit nadprůměrně.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rodičům přístupný vnitřní řád školy respektuje požadavky vyhlášky o mateřských školách. Určuje podmínky provozu, práva dítěte i jejich rodičů, stanovuje sled a organizaci činností v průběhu celého dne (režim dne). Inspekce sledovala dodržování stanovených zásad v organizaci života školy a především se zaměřila jak tyto zásady zohledňují přirozené potřeby dětí. Na základě zjištění se dá konstatovat, že rodiče využívají nabídky pozvolného adaptačního procesu, využívají možnosti přivádění dětí v pozdější dobu, ale i krácení pobytu dítěte v MŠ. Po obědě zpravidla odchází 12 dětí. Bylo také zjištěno, že někteří rodiče nedodržují povinnosti z hlediska bezpečnosti a své děti posílají do mateřské školy samotné. Na tuto skutečnost bude třeba rodiče upozornit a individuálně řešit.

Režim dne v základní péči se dodržuje. Pravidelně a ve vymezeném čase se podává strava, pitný režim je zajištěn formou vitamínových nápojů nebo je nabízen teplý čaj. Potřeba spánku a délka odpočinku dětí se akceptuje, nejstarší děti na lehátku pouze relaxují. 2 hodiny pro pobyt venku jsou stanovené, ale z důvodu zhoršených rozptylových podmínek ovzduší se pobyt venku nekonal. V tento čas se konaly ve všech třídách náhradní klidové aktivity za provozu praček a zvlhčovačů vzduchu. Pozitivem je fakt, že učitelky reagovaly na změnu podmínek zmírněním požadavků k výkonu dětí při organizování pohybových činností.

Užívané prostory jsou upravené, všude se udržuje čistota a pořádek. Nápaditá výzdoba zajištěná pracemi dětí i učitelek zdobí školu a dotváří příjemné prostředí. Všechny prostory jsou tepelně i světelně zajištěné, proti dopadu přímého slunečního světla se používají instalované žaluzie.

Mateřská škola má nadprůměrné psychohygienické podmínky, stanovené zásady vnitřního řádu se dodržují, akceptují se psychohygienická hlediska a přirozené potřeby dětí. Doporučuji věnovat pozornost problému ohrožení bezpečnosti některých dětí při ranním scházení, které se realizuje bez doprovodu jejich zákonných zástupců.

3 Hodnocení personálních podmínek

Děti zapsané v mateřské škole jsou rozděleny do 4 tříd. Jejich výchovu a vzdělávání zabezpečuje 7 pedagogických pracovníků splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pozitivem tohoto sboru je stabilita a dlouholetá zkušenost s výchovou předškolních dětí. Vztahu k určité výchově a poznatků získaných z dalšího vzdělávání a sebevzdělávání učitelek, je využíváno při realizaci výchovně vzdělávacího programu. Například pro práci s počítači byly všechny učitelky proškoleny a dvě z nich vedou skupinu dětí, které se seznamují s programy a prací na počítači. Čtyři učitelky absolvovaly kurz „Metoda dobrého startu“. K ověřování této metody a následnému zpracování jednotlivých lekcí, byla pověřena jedna z učitelek, která, kromě realizace metody v mateřské škole, provádí tuto činnost v úzké spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou i pro širší veřejnost.

Výchovně vzdělávací proces je zabezpečen kvalitním vedením. Tuto oblast lze hodnotit nadprůměrně.

4 Plnění výchovně vzdělávací práce

Kurikulum všestranného rozvoje předškolního dítěte „Šimon půjde do školy“ a „Šimon a jeho přátelé“ je základem pro tvorbu tematických plánů. Plány jsou rámcové a časově rozvržené do jednoho roku a jsou vodítkem pro týdenní tematicky motivované celky. Plány jsou promyšleně a kvalitně zpracované. Porovnáním cílů se záznamy v přehledu výchovně vzdělávací práce a sledováním činností v průběhu inspekce lze konstatovat, že cíle i obsahová stránka se plní. Plní se i další vzdělávací programy, které jsou určeny pro nejstarší věkovou skupinu dětí. Metoda dobrého startu připravuje děti na budoucí vzdělávání. Zahrnuje posilování jazykových a komunikativních kompetencí, specifická cvičení, která se týkají zrakové a sluchové percepce, pohybového cvičení a akustických cvičení v kombinaci píseň, pohyb a grafický záznam. Tento program se aplikuje ve dvou třídách 1x týdně. Rodiče byli s touto metodou seznámeni v začátku školního roku a pravidelně 1x týdně mají na nástěnce k dispozici týdenní program s výsledky práce dětí. Také práce s počítači je určena pro nejstarší skupinu dětí. Užívané programy rozvíjejí postřeh, logické uvažování, rozumové schopnosti a manipulační dovednosti. Mateřská škola organizuje ještě další aktivity jako jsou zájmové činnosti (aerobik, výtvarná výchova).

Výhrady inspekce jsou k vedení záznamů o činnosti. V přehledu výchovně vzdělávací práce (třída kořat) bylo zjištěno, že učitelka, aniž by činnost s dětmi prováděla, provádí záznam za svou kolegyni. Z tohoto zjištění vyplývá, že práce druhé učitelky ve třídě není vždy prokazatelná.

Promyšlené plánování umožňuje realizovat výchovně vzdělávací proces. Stanovené programy se realizují a postupně naplňují. Hodnoceno nadprůměrně.

5 Hodnocení z hlediska kvality výchovně vzdělávací práce

Úroveň výchovy a vzdělávání předškolních dětí byla Českou školní inspekcí posuzována a hodnocena v jednotlivých oblastech výchovy. Nejčastější metodou byla hospitační činnost, kterou byly sledovány cíle, naplnění obsahové stránky činnosti,

organizace práce, materiální zajištění, volba metod a forem práce učitelek, dodržování pedagogických a psychohygienických zásad. Zároveň byla sledována činnost dětí, jejich aktivita, spokojenost a pod.

Programově řízené činnosti

Řízené činnosti mají stanovený cíl i obsah k činnosti. Některé činnosti se organizují v určitém čase, naopak některé se prolínají s hrovými aktivitami. Jak bylo zaznamenáno, učitelky převážně využívají vhodných metod, které jsou přiměřené věku předškolních dětí. Kromě klasických metod učitelky používají metody nové, jako je objevování a experimentování, které vedou děti k prožitkovému učení. Formy práce s celou skupinou dětí (dramatické činnosti, rozvíjení poznání, Metoda dobrého startu) a frontální forma (např. cvičení) je nejčastěji používaný prostředek k provedení. Skupinové práce se využívá hlavně při organizaci výtvarných, pracovních činností a při práci s počítačem.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

Režimové momenty

Režimové momenty mají svůj řád, přechody mezi činnostmi jsou volnější a přirozené. Větší míra uvolnění bude zapotřebí například v umývárně, kdy v jedné třídě vznikaly zbytečné prostoje čekáním dětí na uvolnění sociálního zařízení. Hygienické návyky jsou na velmi dobré úrovni, učitelky důsledně, ale nenásilně vedou děti k jejich dodržování. Tempo jednotlivých dětí je vždy respektováno.

Hodnoceno nadprůměrně.

Stravování

Do organizace stravování jsou děti zapojovány. Kromě nejmladších dětí, se děti obsluhují převážně samostatně, některé zvládají používání příboru a některé mají základní vědomosti o významu jídla, o tom, co je zdravé a prospěšné. Učitelky vedou děti k vytváření správných návyků, učí je základům estetiky ve spojení s jídlem a společenskému chování při stolování, respektují jejich zvláštnosti (leváctví) a potřeby. Děti mají svobodný přístup k tekutinám, které jsou v každé třídě po celý den k dispozici.

Celkově lze tuto oblast hodnotit nadprůměrně.

Hry a spontánní aktivity

Významu her a spontánních aktivit dítěte v mateřské škole si učitelky plně uvědomují. Proto každá učitelka vymýšlela a připravovala pro hry takové podmínky, při kterých by byly děti spokojené. V průběhu dopoledních činností byly vidět hry spontánní a hry řízené. Spontánní hra vyplývala z volné nabídky činností a v každé třídě byla zajištěna dostatečně. Děti měly k dispozici dostatek hraček, stavebnic a materiálu. Velmi dobře bylo využito maňásků a rekvizit k divadlu v souvislosti s týdenním tématem. Nabídka výtvarného koutku, kde děti pracovaly s různými technickými materiály, umožňovala vlastní poznávací činnost dětí (hra s barvou) a prožitkové učení. Zájem dětí o hru ve stále zřízených koutcích (např. obchod, domácnost) nebyl tak zřejmý, protože koutky jsou pro děti okoukané, chybí jim nové inspirující prvky. Řízená hra byla uplatňována zejména při činnostech s pravidly a doplňovala hru spontánní. Děti využívaly stolních her, skládanek, řešily některé problémové situace. Děti byly učitelkami, které se většinou do her zapojovaly, motivovány a povzbuzovány.

Ze sledovaných činností vyplývá, že spontánní hra v mateřské škole se uplatňuje a není dětem upírána. Hry probíhaly v klidné a příjemné atmosféře. Materiální zajištění

je dostatečné, přesto bude potřeba se zamyslet nad vybavením některých koutků. Hodnoceno nadprůměrně.

Pohybové činnosti

Z hlediska psychického zdraví i tělesného rozvoje dítěte škola poskytuje dostatek pohybových aktivit. Kromě spontánních a pravidelných řízených činností (denní cvičení, lekce Tv, pobyt venku), škola v rámci programu organizuje i další aktivity např. malý turista a aerobik.

I když základní prostředky pro rozvoj fyzického zdraví se soustřeďují v tělocvičně, bylo zaznamenáno, že pro spontánní pohyb mají děti podmínky zajištěné. Denní cvičení bylo sledováno ve třech třídách. Důraz byl kladen na průpravné cviky, které byly motivované a směřovaly k naplnění stanoveného cíle. Činnosti byly dobře materiálně zajištěné, bylo využito náčiní a hudebního doprovodu (klavíru a magnetofonové nahrávky). Aktivita dětí byla podporována a povzbuzována formou pochvaly. V jednom případě nebyly zcela využity možnosti dětí k intenzivnějšímu cvičení, učitelka ztrácela přehled o jednotlivých dětech a správném provádění cviků, což se odráželo i v získaných pohybových dovednostech.

Úroveň spontánních a řízených pohybových činností je celkově hodnocena spíše nadprůměrně. Na nedostatky byla učitelka upozorněna ředitelkou.

Rozvíjení estetického vnímání a vyjadřování

Výtvarné činnosti - jsou rozvíjeny, což je na první pohled patrné z výzdoby prostor a z vystavovaných prací na nástěnkách pro rodiče i z výzdoby veřejného prostranství (trolejbusová zastávka). Výtvarné činnosti bývají pravidelně zařazovány a nabízeny v průběhu her. Sledovaná výtvarná činnost byla velmi dobře připravena a v návaznosti na týdenní téma byla plněna se skupinami dětí. Učitelka děti vhodnou formou stimulovala, rozvíjela jejich zvědavost i tvořivost. Metoda experimentování (práce s barvou) byla pro děti velice zajímavá a přinášela jim uspokojení a prožitek. *Dramatické činnosti* - mají v programu práce s dětmi své zastoupení. Zejména při spontánních hrách děti využívají maňásků a rekvizit. Sledovaná programově řízená činnost byla organizována s celou skupinou, kdy děti na základě předchozích dovedností a znalostí prováděly vlastní improvizované výstupy k dramatizaci pohádky. Učitelka děti motivovala, usměrňovala a povzbuzovala. Podporovala jejich citovou i sociální složku, vedla je k rozvoji jazykových dovedností a samostatnosti. I když činnost nebyla tak spontánní cíle bylo dosaženo. *Hudební činnosti* - jako samostatná výchova nebyla sledována, ale ve třech třídách bylo zaznamenáno časté využívání klavíru, zařazování zpěvu a spojení hudby s pohybem.

Úroveň zajištění a realizace bloku estetických činností je hodnocena nadprůměrně.

Rozvíjení poznání

Jako řízená činnost bylo rozvíjení poznání sledováno ve třech třídách. Ve dvou třídách byla sledována Metoda dobrého startu a v jedné třídě bylo rozvíjení poznání spojeno do bloku činností, které probíhaly od ranních her a při kterých se uplatnilo hned několik výchov (hudební, výtvarná, dramatická). Příprava, promyšlenost, volba pomůcek pro experimentování a objevování napomáhaly poznávání prožitkem a uspokojením.

Přípravu dětí na budoucí vzdělávání mateřská škola realizuje pravidelným zařazováním programu „Metoda dobrého startu“. Cílem tohoto programu je prevence poruch učení. Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že práce učitelek byla rozdílná. V jednom případě bylo vidět kvalitní provedení. Příprava pomůcek, promyšlenost

struktury činnosti, dynamika práce a respektování individuálního přístupu, napomáhaly efektivnímu dosažení cíle. Výsledkem tohoto snažení je schopnost dětí zvládat pravolevou i prostorovou orientaci, spojit píseň s pohybem a grafickým znázorněním. Opakem toho byly zaznamenány nedostatky v metodickém vedení dětí druhé učitelky. Její pokyny byly nepřesně formulované, nebyl dodržen rytmus písně, tempo jednotlivých dětí nebylo respektováno, chyběla názorná pomůcka a pomůcky pro grafické znázornění nebyly dostatečně zajištěné.

Dalším prostředkem pro úspěšnější start do školy je práce s počítači. Z hlediska odbornosti je tato činnost zajištěna 2 učitelkami a je prováděna v k tomuto účelu zřízené učebně. Děti mají k dispozici 6 počítačů a programy (Klubíčko a Amy) určené pro předškolní děti. Práce s počítači se organizuje 2x týdně se skupinou 12 dětí. Ze sledované činnosti byla zřejmá spokojenost a nadšení dětí pro tuto činnost. Výklad metodického postupu byl srozumitelný a přiměřený věku i schopnostem dětí, vycházel již z osvojených poznatků a dovedností dětí. Individuální práce byla prováděna téměř s každým dítětem a to při objevování nových údajů, které děti neznaly (práce s číslem, početní představy, vizuální a sluchová paměť). Stanovený cíl, který směřoval k rozvoji poznání spojený s praktickými dovednostmi byl plněn.

S výskytem nedostatků, které byly zaznamenány v jedné třídě je tato oblast hodnocena spíše nadprůměrně.

6 Hodnocení z hlediska rozvoje osobnosti

U dětí jsou systematicky a nenásilně vytvářeny kulturní, společenské a hygienické návyky. Cenný je přirozený sociální kontakt dětí ve smíšených třídách, vstřícná a podporující atmosféra mateřské školy. Tyto aspekty se odráží ve výsledcích, děti jsou aktivní, spolupracují s učitelkami, je na nich patrné uspokojení. Návyky a dovednosti dětí se postupně vytvářejí a upevňují. Předškolní děti mají řadu dovedností a poznatků v oblasti přípravy na budoucí vzdělávání. Některé děti plynule kreslí, zvládají grafomotoriku, umí spojovat některé číslovky s pojmem množství, ovládají pravolevou orientaci, zvládají některé logické operace na počítači a další.

Hodnoceno nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Mateřská škola vytváří zdravé a podnětné prostředí. Funkční zařízení a kvalitní materiální podmínky, ale i kvalitně zpracované programy poskytují učitelkám možnost realizovat jejich záměry. Podmínky a průběh vzdělávání lze celkově hodnotit jako nadprůměrné. Ve sledované oblasti nebylo porušeno právních norem.

Pozitiva

- promyšlené plánování výchovně vzdělávacího procesu, kvalitní rozpracování programů
- realizace programu „Metody dobrého startu“ a zařazování pravidelné péče s budoucími školáky
- zvyšování odborné úrovně pedagogických pracovníků a velmi dobré zajištění výchovy a vzdělávání
- nadprůměrné podmínky pro realizaci práce s počítači

Negativa

- nesrovnalost záznamů v přehledu výchovně vzdělávací práce
- nepřipravenost učitelky, nevhodný metodický postup a přetěžování dětí

Doporučení

- odstranit nedostatky, které jsou obsahem zprávy

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

V Teplicích dne 25. ledna 1999

Přílohy:---

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 25. 1. 1999

razítko

Podpis ředitele(ky) školy Kubínová J v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1. 2. 1999	065 47/99-1130
Školský úřad:	1. 2. 1999	065 47/99-1130
Rada školy:	--	--

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
28. 1. 1999	065 68/99-1130	připomínky nebyly podány, pouze vyjádření ke zprávě